C U R T E A D E A P E L B Ă L Ț I

Dosarul nr.1r-242/2024 Prima instanţă:
Judecătoria Bălți, sediul Central
Judecător: Igor Mozgovoi

D E C I Z I E
În numele Legii

12 iunie 2024 mun. Bălți

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ala Rotaru
Judecătorii: Dumitru Puşca, Ruslana Burdeniuc

a examinat în ordine de recurs, recursul procurorului în Procuratura mun. Bălți, Natalia Bordei, declarat împotriva sentinţei Judecătoriei Bălți, sediul Central din 17.04.2024.

Termenul de judecare a cauzei:
-în instanţa de fond 14.02.2024-17.04.2024
-în instanţa de recurs 14.05.2024-12.06.2024
După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul-raportor, Colegiul penal,

CONSTATĂ:

Prin sentinţa Judecătoriei Bălți, sediul Central din 17.04.2024

Prisacari Dumitru *****, născut la *****, IDNP *****, original și domiciliat mun. *****, divorțat, la întreținere un copil minor, studii medii, supus militar, angajat oficial în câmpul muncii în calitate de șofer la SRL ”EcobioGrup”, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264^1 alin.(3) Cod penal.

A fost recunoscut vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.264^1 alin.(3) Cod penal şi în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii pe termen de 160 (o sută șaizeci) ore, cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Controlul executării pedepsei s-a dispus a fi exercitat de către Oficiul de Probațiune Bălți.

Potrivit art.67 alin. (22) Cod penal, a fost obligat Prisacari Dumitru să se prezinte în termen de 5 zile din momentul rămânerii definitive a sentinței la organul de probațiune Bălți în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul.

În temeiul art.67 alin.(3) din Codul penal i s-a explicat lui Prisacari Dumitru că, în caz de eschivare cu rea-voinţă de la executarea pedepsei cu munca neremunerată în folosul comunității, partea neexecutată se va înlocui cu închisoare.

S-a aplicat în privinţa lui Prisacari Dumitru măsura preventivă obligaţiunea de nepărăsire a ţării, care urma a se menţine până la intrarea sentinţei în vigoare.

A fost soluționată soarta corpurilor delicte.

Pentru a se pronunţa în sensul celor expuse, instanţa de fond a reţinut că, inculpatul Prisacari Dumitru, deținător al permisului de conducere nr.145602847, cu dreptul de a conduce mijloace de transport de categoria ”A, B, C, D, E”, la 02.02.2024, în jurul orelor 22:52, conducând automobilul de model ”Audi A6” nr./înm. *****, acționând cu intenție directă, cunoscând și conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, deplasându-se pe str. Decebal intersecție cu str. Smolean, mun. Bălți, a fost stopat de către colaboratorii de poliție ai Direcției Patrulare Nord și fiind suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate, a fost suspus testării alcoolscopice cu alcotestul de model ”DRAGER”, în rezultat la ce s-a constatat că, concentrația de alcool pur în aerul expirat de către el, era în cantitate de 0,79 mg/1.

Ulterior, pentru confirmarea și aprecierea stării de ebrietate, cet. Prisacari Dumitru a fost condus la Spitalul municipal Bălți în legătură cu ce, i-a fost propus de a petrece examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, precum și de a recolta probele biologice de la el, de către medicul de serviciu. Însă, fiind prevenit despre modalitatea și ordinea petrecerii examenului medica respectiv, precum și despre răspunderea penală în cazul refuzului de la acesta, cet. Prisacari Dumitru fiind conștient de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și consecințele ce pot surveni, contrar prevederilor pct.11 lit. j) al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căruia: „conducătorul de vehicul este obligat să se supună, la solicitarea polițistului, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similar”, categoric s-a refuzat de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, precum și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, fapt confirmat prin procesul-verbal nr.167 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și natura ei nr.31 din 02.02.2024.

În ședința de judecată din 16.04.2024 până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul Prisacari Dumitru, fiind asistat de avocatul Vasile Anton, a prezentat instanței de judecată printr-un înscris autentic o cerere prin care a solicitat ca examinarea cauzei penale să fie desfășurată în procedură simplificată în baza art.364[1] Cod de procedură penală, pe baza probelor administrare în faza de urmărire penală, declarând că, recunoaște fapta comisă, este de acord cu învinuirea adusă și încadrarea juridică, faptele relatate în rechizitoriu corespund realității iar probele administrate în faza de urmărire penală îi sunt cunoscute, le înțelege conținutul, nu are obiecții asupra lor și nu solicită administrarea de noi dovezi.

Instanţa de judecată, analizând cererea inculpatului şi ascultînd opiniile participanților la proces, ținând cont de recunoașterea totală şi necondiţionată a vinovăţiei, a considerat posibilă admiterea cererii inculpatului Prisacari Dumitru, dat fiind că din probele administrate rezultă că faptele inculpatului sânt stabilite şi sânt suficiente date cu privire la persoana acestuia pentru a permite stabilirea unei pedepse.

Inculpatul Prisacari Dumitru, fiind audiat în cadrul examinării cauzei, chestionat sub jurământ în conformitate cu art.art.108, 364[1] Cod de procedură penală, prin expunere factologică ce nu contravine învinuirii formulate în rechizitoriu, a recunoscut integral vinovăția și a declarat aceleași fapte care au fost stabilite în cadrul urmăririi penale.

În termen, sentința a fost contestată cu recurs de către procurorul în Procuratura mun. Bălți, Natalia Bordei, solicitând admiterea recursului, casarea sentinţei Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 17.04.2024 în privinţa lui Prisacari Dumitru, cu dispunerea rejudecării cauzei penale de către instanţa de fond.

În motivarea recursului a invocat următoarele argumente:

- aplicarea incorectă de către instanţa de fond a normelor penale, fapt ce vine în contradicţie cu recomandările Plenului CSJ expuse în Hotârîrea nr. 8 din 11.11.2013 ”Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale”, precum şi aprecierea superficială de către instanţa de fond a pericolului ce-l poartă prin sine infracţiunea imputată, considerând că pedeapsa numită nu numai că este inechitabilă faptei comise, dar nici nu- şi va realiza scopul de corectare a celui condamnat întru prevenirea comiterii de către el pe viitor al altor fapte penale.
- prezenta cauză penală a fost judecată de către instanţa de fond în temeiul art.364[1] Cod de procedură penală, adică în baza probelor administrate la faza urmăririi penale şi corect a fost dovedită vinovăţia inculpatului în încălcarea regulilor de securitate a circulaţiei de către persoana care a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate, şi refuzul conducătorului mijlocului de transport de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate şi a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, corect încadrându-i acţiunile

pe art.264[1] alin.(3) Cod penal. Iinculpatul a recunoscut vina, şi în cadrul dezbaterilor judiciare în instanţa de fond, inculpatul a recunoscut integral fapta săvârşită, depunând benevol declaraţii în ce priveşte circumstanţele comiterii ei, iar împrejurările faptei expuse de el coroborând totalmente cu ansamblul probelor administrate în prezenta cauză, cărora instanţa de fond le-a dat apreciere obiectivă conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală din punct de vedere al concludenţei, utilităţii, pertinenţei, veridicităţii şi coroborării reciproce.

- la stabilirea pedepsei penale instanţa de fond nu a ţinut cont în deplină măsură de prevederile art.61 şi 75 Cod penal şi nu s-a conformat recomandărilor Plenului CSJ expuse în Hotărîrea nr.8 din 11.11.2013 ”Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale”, astfel dispunând aplicarea incorectă a dispoziţiilor art.79 Cod penal înlăturând pedeapsa complimentară obligatorie stabilita de legiuitor.
- Plenul CSJ indică expres că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracţională, ori în datele privind personalitatea infractorului: circumstanţe, împrejurări, particularităţi, situaţii sau stări de lucruri, care constituie excepţie de la starea obişnuită a lor ori a personalităţii inculpatului, împrejurările obişnuite fiind cele care predomină şi caracterizează majoritatea cetăţenilor, ele nefiind considerate drept excepţionale. În acest aspect Plenul CSJ a indicat, ca excepţionale, iar instanţa urmează să stabilească astfel de împrejurări care micşorează esenţial gravitatea faptei şi a consecinţele ei, precum şi date privind personalitatea făptuitorului (grad de invaliditate-I, II (persoana cu dezabilităţi severe şi accentuate), merite deosebite faţă de societate, alte circumstanţe de importanţă majoră). În cazul stabilirii unor asemenea împrejurări, instanţa de judecată este obligată să indice în sentinţă care anume circumstanţe ale cauzei sunt considerate excepţionale şi în corelaţie cu care date despre persoana vinovatului ele servesc drept temei pentru aplicarea art.79 Cod penal. Aceste recomandări n-au fost respectate de către instanţa de fond, care a dispus aplicarea incorectă a prevederilor art.79 Cod penal.
- prezenţa circumstanţelor atenuante ale cauzei cum sunt recunoaşterea de către inculpat a faptei comise şi căinţa sinceră, lipsa antecedentelor penale, caracteristica pozitivă la locul de muncă, prezenţa unui loc stabil de muncă în calitate de şofer la SRL”EcobioGrup,, şi a persoanelor la întreţinere (un copil minori), unde se presupune că ar avea nevoie de automobil, nu-i reduc vinovăţia şi nu pot fi utilizate la înlăturarea pedepsei complimentare obligatorii în sensul art.79 Cod penal or, ele nu pot fi recunoscute ca circumstanţe excepţionale ale cauzei, ce ar permite neaplicarea pedepsei complimentare-obligatorii, stabilită de legea penală.
- împrejurările indicate mai sus, la care face trimitere instanţa de fond, inclusiv cel că inculpatul are un copil minor la întreţinere, activează în calitate de de şofer la SRL”EcobioGrup” are o bună caracteristică la serviciu, este unicul întreţinător a

familiei, permisul de conducere este pentru el o necesitate, fiind la o vârstâ tînără, este unica sursă de venit, sunt nişte împrejurări obişnuite, care predomină şi caracterizează majoritatea cetăţenilor, şi prin urmare nu pot fi considerate excepţionale şi nu pot fi utilizate la înlăturarea pedepsei complementare obligatorii în sensul art.79 CP.
- prin crearea unor restricţii în drepturile inculpaţilor (în speţă prin anularea dreptului de a conduce mijlocul de transport) legiuitorul îşi va atinge scopul propus: cel de reeducare şi corectare al condamnatului, ori altfel pedeapsa nu va fi proporţională cu gravitatea faptei comise.
- reieşind din prevederile art.233 alin.(l) Cod contravenţional, conducerea vehiculului de către o persoană care se află sub influenţa alcoolului ori în stare de ebrietate produsă de alcool ce depăşeşte gradul maxim admisibil stabilit de lege, dacă fapta nu constituie infracţiune, se sancţionează cu amendă de la 350 la 500 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 40 la 60 de ore, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 1 an, deci pedeapsa penală obligatorie nu poate fi mai blândă.
- cu referire la pedeapsa penală aplicată inculpatului sub forma de muncă neremunerată în folosul comunităţii, în mărime de 160 de ore, fără anularea dreptului de conduce mijlocul de transport, partea acuzării o consideră prea blândă, mai mult ca atât, motivul care l-a determinat pe inculpat să se urce la volan, fiind în stare de ebrietate, este unul neesenţial-necesitatea de a merge la farmacie, fapt ce putea fi realizat fie cu transportul public, fie pe jos.

Procedura înștiințării legale în instanța de recurs a fost executată (f.d.107, 108).

Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) Cod procedură penală: *”recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces”.*

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursurilor şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, astfel la data de 05.06.2024 din partea avocatului Anton vasile în interesul inculpatului Prisacari Dumitru a parvenit referință prin care și-a expus dezacordul cu recursul procurorului pe care îl apreciază ca fiind neîntemeiat, menționând că ce ține de pedeapsa complementară care de fapt este latura contestată de procuror prin recursul declarat, consideră că instanţa de fond la stabilirea pedepsei a ţinut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei consfinţite în art.61 alin.(2) Cod penal, precum şi de criteriile generale de individualizare a pedepsei potrivit prevederilor art.75 şi 79 Cod penal RM, care prevăd scopul pedepsei penale de restabilire a echităţii sociale, de corijare a celui condamnat, de prevenirea săvîrşirii de el a noi infracţiuni.

Totodată consideră că instanţa de fond i-a stabilit lui Prisacari Dumitru o pedeapsă echitabilă faptei infractorice comise, pedeapsă care corespunde împrejurărilor cauzei, normelor legale şi va atinge scopul de corectare şi reeducare a lui. Legea penală nu urmăreşte scopul de a cauza suferinţe fizice sau de a leza demnitatea omului - acesta este unul din principiile aplicării Codului Penal.

Indică că conform prevederilor art.7 Cod penal la aplicarea legii penale se ţine cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracţiunii săvîrşite, de persoana celui vinovat şi de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Potrivit art.75 Cod penal şi art.394 alin.(2) pct.l) CPP, persoanei recunoscute vinovate de săvârşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială şi în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii generale a prezentului Cod.

Consideră că la individualizarea pedepsei, instanţa de judecată a ţinut cont de circumstanţele reale de săvîrşire a infracţiunii şi a celor personale ale lui Prisacari Dumitru, care nu prezintă pericol social, cât şi de unele circumstanţe în care s-au desfăşurat evenimentele, ţinînd cont de gradul de participaţie a lui; de circumstanţele atenuante cum ar fi căinţa sinceră de cele întîmplate, recunoaşterea integrală a vinovăţiei, inculpatul a comis pentru prima dată o infracţiune din categoria celor uşoare, la evidenţa medicului narcolog şi psihiatru nu se află, anterior nu a săvîrşit infracţiuni, avînd la întreţinere un copil minor, câştigă venitul şi traiul într-un mod cinstit, permisul de conducere pe care-l deţine de mai mult timp după cum s-a stabilit cu mai multe categorii de profil fiind o necesitate pentru acesta, este la o vîrstă tînără şi activează în calitate de şofer de mulţi ani inclusiv la moment tot este încadrat în cîmpul muncii în calitate de şofer unde potrivit caracteristicii anexate la materialele cauzei se dovedeşte a fi unul dintre membrii importanţi ai echipei fapt exprimat prin adaptarea şi înregistrarea sa rapidă atât din punct de vedere profesional cât şi social.

Tot prin caracteristica eliberată de la locul de muncă inculpatul este descris ca fiind un angajat responsabil şi muncitor, în ceea ce priveşte conducerea camionetei, acesta nu afost implicat în nici un incident de natură penală, iar modul responsabil de a conduce şi de a se îngriji de vehicul reprezintă prin sine un angajament responsabil şi harnic.

Totodată potrivit principiul prevăzut în art.4 Cod penal - umanismul legii penale, cât şi prevederile art.61 al.(2) Cod penal, consider, că scopul corectării şi reeducării lui Prisacari Dumitru se va atinge şi fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Astfel lipsirea lui Prisacari Dumitru de permisul de conducere îi va pune în situaţie dificil critică din punct de vedere financiar pe toţi membrii familiei sale,

deţinerea permisului de conducere este o necesitate vitală de a-şi întreţine familia şi de a-şi executa obligaţiunile părinteşti de întreţinere a copilului minor.

Consideră că pedeapsa numită lui Prisacari Dumitru prin prisma art.79 Cod penal, este una legală şi întemeiată deoarece careva interdicţii la aplicarea normei date nu sunt, dându-i posibilitate reală prin respectarea condiţiilor să îndreptăţească încrederea ce i s-a acordat.

Reeşind din cele menţionate mai sus consideră că argumentele invocate de procuror referitor la faptul că instanţa de fond incorect a ajuns la concluzia privind aplicarea prevederilor art.79 Cod penal RM nu poate fi reţinut, de aceia solicită de a fi respins recursul procurorului ca fiind unul nefondat cu menţinerea sentinţei judecătoriei Bălţi sediul Central din 17.04.2024 fără modificări.

Verificând argumentele invocate în recurs prin prisma probelor administrate, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul procurorului în Procuratura mun.Bălți, Natalia Bordei, urmează a fi admis, iar sentința contestată urmează a fi casată integral, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată, din considerentele enunţate în continuare.

Cu referire la recursul declarat de acuzatorul de stat, concluzia instanței de recurs se va baza pe prevederile art.449 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod procedură penală, potrivit cărora, *judecând recursul, instanţa admite recursul, casând hotărârea, parţial sau integral, şi dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare*.

Colegiul penal consideră că judecând cauza penală, instanţa de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele şi în mod obiectiv circumstanţele cauzei şi a dat probelor administrate o apreciere legală, respectându-se prevederile art.101 CPP, din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii, iar toate probele în ansamblu-din punct de vedere al coroborării lor, astfel, instanţa de fond corect a ajuns la concluzia privind vinovăţia inculpatului Prisacari Dumitru în comiterea infracţiunii prevăzute de art.264^1 alin.(3) Cod penal.

Se constată că instanţa de fond a judecat cauza pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, procedură prevăzută de articolul 364^1 CPP, sentința fiind contestată doar în latura stabilirii pedepsei complementare sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În acest sens, Colegiul penal a ajuns la concluzia că sentința urmează a fi casată în această latură, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de fond, deoarece prima instanță nu a ținut cont de prevederile art.61, 75 Cod penal.

În acest context, Colegiul arată că la înlăturarea pedepsei-anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, de către instanța de judecată eronat au fost aplicate prevederile art.79 alin.(1) Cod penal, or motivarea instanței în ce privește

înlăturarea pedepsei date în privința inculpatului, contravine atât art.79 alin.(1) Cod penal al RM, cât și materialelor cauzei și ca rezultat nu au fost respectate în tot criteriile de individualizare a pedepsei.

Astfel, conform art.79 Cod penal prevede că, *instanţa de judecată, ţinând seama de circumstanţele excepţionale ale cauzei şi de persoana vinovatului şi socotind necesar, poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie, arătând în mod obligatoriu motivele.*

Prin urmare, reieșind din norma legală, se concepe ca în împrejurările în care s-a derulat fapta infracţională, în datele privind personalitatea infractorului, să persiste careva circumstanţe, particularităţi, situaţii sau stări a lucrurilor, care constituie excepţie din starea obişnuită a lor ori a personalităţii inculpatului.

Instanța de recurs reține și prevederile pct.12 din Hotărîrea Plenului Curţii Supreme de Justiţie nr.16 din 31 mai 2004 ”Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale, conform cărora, *stabilirea pedepsei sub limita minimă a sancţiunii, cu aplicarea art.79 Cod penal, se admite numai luând în consideraţie personalitatea vinovatului în cazul existenţei circumstanţelor excepţionale legate de scopul, motivele, rolul vinovatului şi comportamentul acestuia până la săvârşirea infracţiunii, în timpul şi după săvîrşirea infracţiunii. În acest caz instanţa de judecată este obligată să indice în sentinţă care anume circumstanţe ale cauzei sânt considerate excepţionale şi în corelaţie cu care date despre persoana vinovatului ele servesc drept temei pentru aplicarea art.79 Cod penal.*

La caz, circumstanţele la care a făcut trimitere instanța de fond sunt împrejurări care caracterizează personalitatea inculpatului Prisacari Dumitru şi deci nu pot fi considerate ca excepţionale. Ele se referă la circumstanţele atenuante, prevăzute de art.76 Cod penal, alte circumstanţe, care ar putea fi calificate ca excepţionale, în cauza dată nu s-au constatat.

Or, faptul că inculpatul şi-a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, nu are antecedente penale, caracteristica pozitivă la locul de trai, prezența unui loc stabil de muncă în calitate de șofer, are un copil minor la întreţinere, are o bună caracteristică la serviciu, este unicul întreţinător a familiei, permisul de conducere este pentru el o necesitate, fiind la o vârstâ tânără, este unica sursă de venit nu pot fi considerate drept circumstanţe excepţionale şi nu confirmă stricta necesitate de a deţine dreptul de conducere a mijlocului de transport, fiind ca un reper de caracterizare a inculpatului.

În asemenea circumstanțe, Colegiul ajunge la concluzia, că instanța de fond neîntemeiat a înlăturat pedeapsa complementară obligatorie sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Colegiul arată că pedeapsa sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport este o pedeapsă stabilită de legislator pentru infracțiunea prevăzută de art.264^1 alin. (3) Cod penal ca obligatorie.

Ținând cont de cele menționate, precum și de circumstanțele stabilite ce țin de persoana inculpatului, Colegiul penal consideră că recursul procurorului în Procuratura mun. Bălți, Natalia Bordei urmează a fi admis în sensul descris supra, sentința instanței de fond urmând a fi casată, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

Conducându-se de art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. c) CPP, Colegiul penal, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

d e c i d e:

Admite recursul procurorului în Procuratura mun. Bălți, Natalia Bordei, declarat împotriva sentinţei Judecătoriei Bălți, sediul Central din 17.04.2024, sentință care se casează în latura pedepsei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanţa de fond, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedinte de şedinţă, judecător: Ala ROTARU

Judecătorii: Dumitru PUŞCA

Ruslana BURDENIUC